

Nieuwkomer kritisch over kwetsbaarheid melkveehouderij

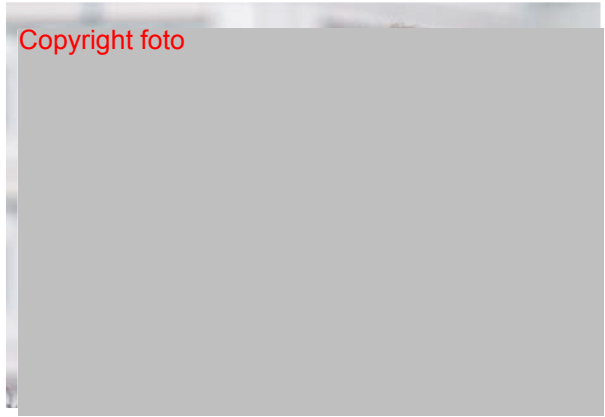
Deutsche Bank timmert aan de weg in Nederland

Sinds 2010, toen de Deutsche Bank een deel van de ABN Amro Bank overnam, is een van de grootste banken ter wereld actief in de Nederlandse land- en tuinbouw. Bij kredietaanvragen wil de Deutsche Bank een gedegen 'track record' zien, dat bewezen ondernemerschap aantoont. Sectormanager Henk Westeneng, overgekomen van ABN Amro, geeft zijn visie.

Het hoofdkantoor genaamd 'Oval Tower' op het businesspark naast het Amsterdam Arena voetbalstadion.

Copyright foto

Het Amsterdamse hoofdkantoor van Deutsche Bank Nederland doet niet onder voor de imponerende wolkenkrabber van Rabobank Nederland in Utrecht. Het zijn dan ook twee financiële grootmachten: de één de grootste bank van Duitsland, de ander de grootste agri-bank van Nederland.

Dat laatste kan Deutsche Bank niet zeggen van haar positie in Duitsland. In de Duitse land- en tuinbouw is de Volksbank leidend. Henk Westeneng, sectormanager agri van de Deutsche Bank, vertelt dat de Deutsche Bank wel agrarische bedrijven in Oost-Duitsland in de portefeuille heeft. Maar in Duitsland speelt de (auto)industrie een veel grotere rol. De economie draait daar in veel mindere mate op land- en tuinbouw dan in Nederland, stelt Westeneng.

In Nederland kreeg de Deutsche Bank bij de overname van delen van ABN Amro Bank in 2010 ongeveer duizend klanten in de agrarische sector in de schoot geworpen. Zowel primaire producenten als bedrijven uit de toeleverende sector, zoals zuivelhandelaren en stalinrichters, maakten de overstap naar Deutsche Bank.

Globalisering

De Deutsche Bank gaat er prat op als een van de grootste banken ter wereld – met vestigingen in meer dan 70 landen over de hele aardbol – als geen ander het internationale betalingsverkeer voor haar clientèle in goede banen te kunnen leiden. Zo biedt de financiële dienstverlener sinds kort de mogelijkheid voor directe betaling in Chinese valuta.

De wereld globaliseert en de Deutsche Bank beweegt mee. Ook de agrarische sector beweegt mee, stelt Westeneng.

„Veehouders weten nog dezelfde avond van de nieuwste melkpoederprijzen als in Nieuw-Zeeland de veiling heeft plaatsgevonden.”

Een kenmerkend voorbeeld van modern ondernemerschap, als je als veehouder met de globalisering meebeweegt, vindt Westeneng. Globalisering is volgens hem een van de drie trends die het laatste decennium typeren. Naast globalisering noemt hij voortgaande professionalisering en automatisering.

Snelle schaalvergroting

Maar de belangrijkste trend is de versnelde schaalvergroting, mede gedreven door

automatisering. Wat tien jaar geleden als groot werd beschouwd, is nu gemiddeld van omvang. Het vreemd vermogen steeg in de melkveehouderij in tien jaar tijd van 60 cent per liter melkquotum naar een hele euro, maar de financieringsverplichtingen per liter melk zijn gelijk gebleven. En je hoeft geen profeteet te zijn om te voorspellen dat de rente, nu lager dan ooit, zal gaan stijgen in de toekomst. De bomen groeien niet meer tot in de hemel. De financiële crisis en de snelle schaalvergroting in de sector brengen Westeneng er toe bij kredietaanvragen nog kritischer te zijn. „Als je wel in stalgrootte investeert, maar niet in grond, nemen je variabele kosten toe. Kosten voor voeraankoop en mestafzet. Dat maakt de bedrijfsvoering kwetsbaarder.

Er passen geen hogere financieringslasten bij, want als je meer variabele kosten maakt, heb je minder geld om de vaste kosten te betalen. Je moet ervoor oppassen dat de schuld niet oploopt, zonder dat het rendement toeneemt.” Deutsche Bank rekent met historische rentepercentages. Op basis daarvan wordt een aflossingspercentage bepaald. De aflossing steeds meer uitstellen is er dus niet bij. Westeneng: „Bedenk wel dat de bedrijven die altijd netjes hebben afgelost, ook de bedrijven zijn die het meest renderen.”

Track record

In 2012 kwam de Deutsche Bank diverse malen in beeld als financier van bedrijfsuitbreiding en nieuwbouw in de melkveehouderij. Uit de gesprekken op de boerenerven tijdens open dagen rijst het beeld dat de Deutsche Bank Nederland verder gaat dan de Rabobank en de 'krenten uit de pap' pikt. Dat laatste ziet Westeneng als een compliment. Maar tegelijkertijd wijst hij erop dat de Deutsche Bank net als Nederlandse banken gehouden is aan het Basel III-akkoord, waarin nieuwe regels rondom de risicobeoordeling van kredietaanvragen vastgelegd zijn. „In de melkveehouderij is de zekerheid vanwege de grondgebondenheid over het algemeen voldoende”, stelt Westeneng. Bij een kredietaanvraag brengen hij en zijn collega's in de eerste plaats de werkelijke waarde van het bedrijf in beeld. Maar de Deutsche Bank hecht net als iedere andere bank ook veel waarde aan ondernemerschap en rendement. „Het eigen vermogen moet ook groeien door

de winst die het bedrijf maakt. Je moet een 'track record' hebben waaruit blijkt dat je in staat bent winst te maken.”

DB-sectormanager Henk Westeneng: 'Bedrijven die altijd netjes hebben afgelost, renderen vaak ook het meest.'

Bedrijfsovername

Hoe schatten Westeneng en zijn collega's die ondernemerskwaliteiten in bij bedrijfsovername? Dat wordt steeds moeilijker en jonge ondernemers kunnen nog geen 'track record' laten zien. Westeneng: „We letten erop hoe de jonge ondernemer deelneemt aan de gesprekken. Op welke manier doet hij/zij mee? Hoe profileert de persoon in kwestie zich? Cijfers laten zien die je zelf niet goed begrijpt, is er niet bij, als je met Deutsche Bank zaken wilt doen.” Het mag dan vanzelfsprekend lijken om een accountantsbureau bedrijfsbegrotingen, kasstromen en fiscale en bedrijfseconomische balansen te laten maken, Westeneng en zijn collega's willen dat de veehouder ook doorgrondt hoe ze zijn berekend. Ook moet je een beeld hebben van de kritische kostprijs op lange termijn.

Wereldmarktprijzen

Het langetermijnperspectief voor zuivelproductie is goed. Ook wat dat betreft wijkt de sectorvisie van de Deutsche Bank niet af van de andere banken in Nederland die een rol spelen in de land- en tuinbouw. „Maar de variabele kosten nemen zoals gezegd toe en bovendien zal de melkprijs nog heviger gaan schommelen als de quotering is afgeschaft. Dat maakt de bedrijfsvoering gevoeliger. De melkprijs en de voerprijs hangen af van wat er wereldwijd gebeurt. Dat zie je aan de actuele ontwikkelingen in de Verenigde Staten.” Het blijkt: Deutsche bank plaatst lokale kredietaanvragen in internationaal perspectief. ■

Rating perikelen

Afgelopen tijd zijn veel banken afgewaardeerd. Ook de Deutsche Bank (DB), in juni van dit jaar. De ratingbureaus waren van mening dat geen enkele bank de triple A-status zou moeten hebben en dus verloor de Rabobank vorig jaar bijvoorbeeld een A'tje. Maar de Rabobank is (bij ratingbureau Moody's althans) nog steeds hoger gewaardeerd dan DB. Moody's

heeft de Rabobank op 15 juni een langetermijnrating van Aa2 gegeven en een financiële krachtrating van B-. Op 21 juni heeft Moody's Deutsche Bank AG gewaardeerd met A2 (dus een a'tje minder) en een financiële kracht rating van C-. Beide banken worden wel als stabiel gezien. Wie bij Moody's registreert, kan zelf de ratings opvragen.